

Guidelines for the Development of Public Participation in Management of Bang Ra Kam Subdistrict Administrative Organization, Pho Thong District, Ang Thong Province

Thitika Tantibowon

Graduate School, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

Kamonwan Wanthanang

Graduate School, Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

Corresponding Author: wkamonwan@aru.ac.th

Received: June 27, 2024 Revised: August 1, 2024 Accepted: August 5, 2024

Abstract

This research aimed to: 1. study the context of public participation; 2. compare public participation in management, divided by personal factors; and 3. examine the guidelines for developing public participation in management. There were two stages in the research methodology: 1. studied and compared public participation in management. The samples were 340 residents in Bang Ra Kam Sub-district Administrative Organization, Pho Thong District, Ang Thong Province selected by stratified sampling. A questionnaire with a reliability of 0.96 was used to collect data, and they were analyzed for percentage, mean, standard deviation, t-test, F-test, and LSD method; and 2. the guidelines for public participation in management were developed. The 12 informants selected by purposive sampling were interviewed, and the data were analyzed employing content analysis.

The results revealed that: 1. the context of public participation in Bang Ra Kam Sub-district Administrative Organization was overall at a moderate level. The aspect with the highest mean was the residents' participation in activities and the lowest one was the residents' participation in development; 2. residents with different personal factors held different participation levels in the management with a statistical significance at .05; and 3. the guidelines for the development of public participation in the management included promoting community meetings to monitor and evaluate the implementation of projects. A satisfaction survey should be conducted to assess public opinions on the performance. Additionally, public feedback should be utilized to improve management strategies and to prepare reports on the implementation outcomes.

Keywords: Public Participation, Management, Bang Ra Kam Subdistrict Administrative Organization

แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง

จิตติกา ตันติบวร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

กมลวรรณ วรรณธำ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

Corresponding Author: wkamonwan@aru.ac.th

ได้รับบทความ: 27 มิถุนายน 2567 ปรับปรุงแก้ไข: 1 สิงหาคม 2567 ตอรับตีพิมพ์: 5 สิงหาคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการ 2. เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3. ศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการ วิธีดำเนินการวิจัย มี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง จำนวน 340 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ และการทดสอบค่าความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของแอลเอสดี และขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 12 คน วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การมีส่วนร่วมการปฏิบัติ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา 2. ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ 3. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ ได้แก่ ควรส่งเสริมให้มีการประชุมประชาคมเพื่อติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ควรจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชนเพื่อประเมินผลการดำเนินงาน และควรนำความคิดเห็นของประชาชนพัฒนาแนวการบริหารจัดการและจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของประชาชน, การบริหารจัดการ, องค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ

บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นอย่างมากได้ให้สิทธิประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมือง สิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 1. กำหนดให้มีการปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นตามวิธีการและรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่กฎหมายบัญญัติ 2. สมาชิกสภาท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง 3. ผู้บริหารท้องถิ่นให้มาจากการเลือกตั้งหรือมาจากความชอบของสมาชิกสภาท้องถิ่น 4. ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ อาจมาจากวิธีอื่นตามที่กฎหมายกำหนด แต่ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน 5) การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นต้องเปิดเผยข้อมูลและดำเนินการให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ 6) ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในท้องถิ่นมีสิทธิเข้าชื่อกัน เพื่อเสนอข้อบัญญัติหรือเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ตามที่กฎหมายบัญญัติ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, ม.ป.ป.)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการบริหาร การจัดทำบริการสาธารณะ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา การเงินและการคลัง และการกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งต้องทำเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม ในการดำเนินงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ต้องเปิดเผยข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบรวมตลอดทั้งมีกลไกให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมด้วย (สถาบันพระปกเกล้า, ม.ป.ป.)

องค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดสามัญ มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตำบลบางระกำ ประกอบด้วยหมู่บ้านทั้งหมด 7 หมู่บ้าน ประชากรในพื้นที่จำนวน 2,262 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2566) จากผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 ที่ผ่านมา องค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ พบว่า ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนและบุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานผ่านการดำเนินการโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน การให้บริการของหน่วยงานให้ดีขึ้นเท่าที่ควร องค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ มีผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 โดยมีคะแนนในภาพรวมอยู่ที่ 90.66 คะแนน อยู่ในระดับผ่าน และบรรลุค่าเป้าหมาย คือ มีผลการประเมิน ITA ในภาพรวม 85 คะแนนขึ้น ซึ่งผ่านค่าเป้าหมายตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ที่มีเป้าหมายหลักเพื่อให้

หน่วยงานภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ (องค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ, 2566)

การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม เป็นหลักการในการบริหารราชการแผ่นดินตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ซึ่งจะนำไปสู่ระบบราชการที่มีความสุจริตโปร่งใส เปิดเผยข้อมูลเที่ยงธรรม และมีการบริหารงานที่เน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง รวมทั้งมุ่งประโยชน์สูงสุดของประชาชนเป็นสำคัญโดยที่หน่วยงานจะมีกลไกการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมเป็นองค์กรที่เปิดให้ประชาชนหรือกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงได้ มีการติดต่อสื่อสารสองทางกับประชาชนทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และนำข้อคิดเห็นของประชาชนมาประกอบการตัดสินใจขององค์กรพร้อมทั้งอธิบายเหตุผล รวมถึงการจัดกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนอย่างทันทั่วถึง ถูกต้อง โปร่งใส และจริงใจ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, ม.ป.ป.) ซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนจะเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ และตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะพนักงานส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ อำเภอโศก จังหวัดอ่างทอง เห็นว่าการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการหน่วยงาน เป็นหลักสำคัญในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ ทำให้หน่วยงานสามารถจัดบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึงและตรงกับความต้องการของคนในพื้นที่มากที่สุดแล้ว ยังเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่เข้มแข็งให้กับชุมชนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับความต้องการของประชาชน คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ อำเภอโศก จังหวัดอ่างทอง เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาให้การบริหารจัดการองค์กรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ อำเภอโศก จังหวัดอ่างทอง
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ อำเภอโศก จังหวัดอ่างทอง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ อำเภอโศก จังหวัดอ่างทอง

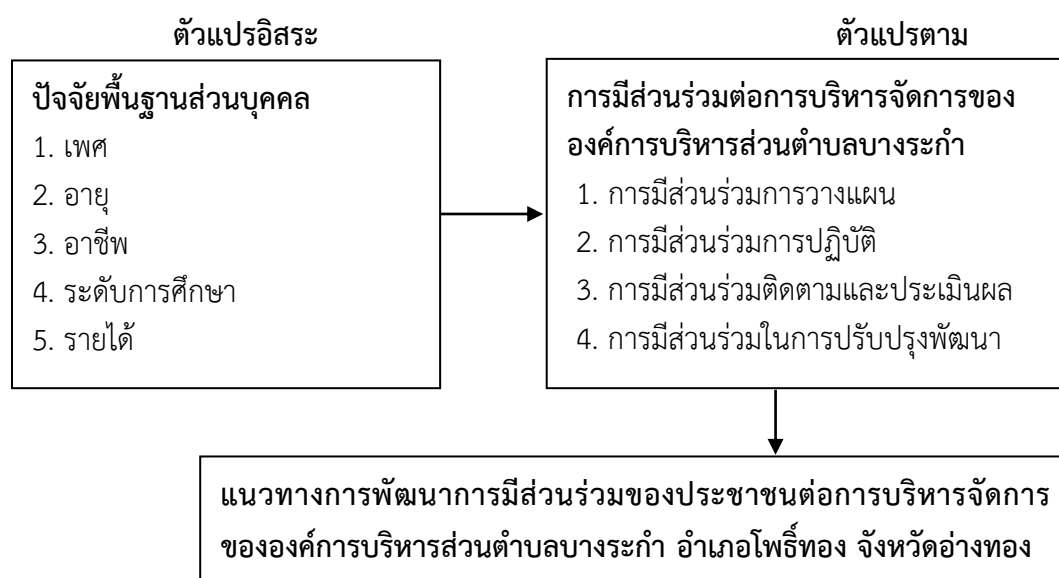
สมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ อำเภอโศก จังหวัดอ่างทอง แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถกำหนดแนวคิดในการวิจัย โดยการสังเคราะห์แนวคิดการมีส่วนร่วมตัวแปรจากนักวิชาการ ได้แก่ อัครินทร์ แก่นจันทร์ (2562); ถวิลวดี บุรีกุล (2552); ประเดิม แพทย์รังสี (2556); สราวุธ สืบเพ็ชร (2562); ศจี สว่างอัมพร (2566)

และศึกษาทฤษฎีการบริหารตามแนวคิดวงจรเดมมิง (Deming Cycle) หรือ PDCA เกียรติพงษ์ อดมธนะธีระ (2561) พัฒนาเป็นกรอบแนวคิดได้ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ดำเนินการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ จำนวน 7 หมู่บ้าน จำนวน 2,262 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้มาโดยการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรการกำหนดตัวอย่างของ Yamane (1973) และวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling: SRS) ตามตาราง 1

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

หมู่บ้าน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
หมู่ที่ 1 บ้านคลองข่อย	354	53
หมู่ที่ 2 บ้านสร้าง	413	62
หมู่ที่ 3 บ้านสามเรือน	312	47
หมู่ที่ 4 บ้านวังถ้ำ	482	72

ตาราง 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย (ต่อ)

หมู่บ้าน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
หมู่ที่ 5 บ้านบางระกำ	254	38
หมู่ที่ 6 บ้านบางระกำ	304	46
หมู่ที่ 7 บ้านลาดสำเภา	143	22
รวม	2,262	340

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 5 ข้อ และตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ จำนวน 24 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ด้านละ 6 ข้อ เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามรูปแบบของลิเคิร์ต (Likert Scale) (Likert, 1932)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ โดยใช้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ จำนวน 340 ชุด ด้วยตนเอง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (T-test) ในกรณีตัวแปรต้นสองกลุ่ม การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และเมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (Fisher's Least Significant Difference: LSD) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ ในฐานะผู้เสนอนโยบายในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 4 คน ผู้นำชุมชนตัวแทนประชาชนผู้รับผลประโยชน์จากการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 7 คน และนักวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านทฤษฎีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 12 คน ได้มาด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย ตำแหน่ง วันเดือนปีที่สัมภาษณ์ สถานที่ที่สัมภาษณ์ และระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง และตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยเข้าพบผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ตามวันเวลาที่นัดหมาย และดำเนินการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลครอบคลุมตามประเด็นคำถามและวัตถุประสงค์

4. การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เป็นการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลจัดข้อมูลออกเป็นกลุ่ม ลำดับความสำคัญของเนื้อหา และนำเสนอข้อมูลเป็นข้อความเชิงบรรยาย

ผลการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 51 ปีขึ้นไป อาชีพรับจ้าง การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และรายได้ต่อเดือนไม่เกิน 10,000 บาท

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ อำเภอฟือทอง จังหวัดอ่างทอง ในภาพรวม 4 ด้าน มีผลการวิจัยตามตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
การมีส่วนร่วมการวางแผน	3.36	0.99	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมการปฏิบัติ	3.40	0.92	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล	3.28	1.02	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา	3.25	0.96	ปานกลาง
ภาพรวม	3.32	0.93	ปานกลาง

จากตาราง 2 สภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมการปฏิบัติ ($\bar{X} = 3.40$, S.D.= 0.92) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา ($\bar{X} = 3.25$, S.D.= 0.96) อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

3. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ อำเภอฟือทอง จังหวัดอ่างทอง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

ตาราง 3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ จำแนกตามเพศ

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อ การบริหารจัดการขององค์การ บริหารส่วนตำบลบางระกำ	เพศ				t	Sig.
	ชาย (N=147)		หญิง (N=193)			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
การมีส่วนร่วมการวางแผน	3.47	0.92	3.28	1.04	-1.710	0.09
การมีส่วนร่วมการปฏิบัติ	3.49	0.85	3.33	0.96	-1.665	0.10

ตาราง 3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ จำแนกตามเพศ (ต่อ)

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อ การบริหารจัดการขององค์การ บริหารส่วนตำบลบางระกำ	เพศ				t	Sig.
	ชาย (N=147)		หญิง (N=193)			
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
การมีส่วนร่วมการติดตาม และประเมินผล	3.44	0.95	3.16	1.05	-2.597	0.01*
การมีส่วนร่วมในการปรับปรุง พัฒนา	3.39	0.94	3.14	0.97	-2.344	0.02*
โดยภาพรวม	3.45	0.87	3.23	0.96	2.185	0.03*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 4 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำจำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อ การบริหารจัดการขององค์การ บริหารส่วนตำบลบางระกำ	แหล่งความ แปรปรวน	อาชีพ				
		SS	df	MS	F	Sig.
การมีส่วนร่วมการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	16.22	6	2.70	2.82	0.011*
	ภายในกลุ่ม	318.84	333	0.96		
	รวม	335.06	339			
การมีส่วนร่วมการปฏิบัติ	ระหว่างกลุ่ม	19.26	6	3.21	4.02	0.001*
	ภายในกลุ่ม	265.89	333	0.80		
	รวม	285.16	339			
การมีส่วนร่วมติดตามและ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	17.63	6	2.94	2.95	0.008*
	ภายในกลุ่ม	332.22	333	1		
	รวม	349.85	339			
การมีส่วนร่วมในการปรับปรุง พัฒนา	ระหว่างกลุ่ม	16.53	6	2.76	3.07	0.006*
	ภายในกลุ่ม	298.77	333	0.90		
	รวม	315.30	339			
โดยภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	17.02	6	2.84	3.45	0.003*
	ภายในกลุ่ม	274.25	333	.82		
	รวม	291.27	339			

* ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 พบว่า ประชาชนที่อาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการองค์การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ ในภาพรวมแตกต่างกัน และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอายุ การศึกษา รายได้ ต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

4. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง โดยนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์แบ่งเป็น 2 ด้าน ดังนี้

4.1 การมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล ควรจัดให้มีการประชุมประชาคมเพื่อติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามหมู่บ้าน จัดทำแบบสอบถามผลการดำเนินงานของหน่วยงานว่าเป็นไปตามนโยบาย แผน หรือวัตถุประสงค์ของหน่วยงานมากน้อยเพียงใด ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนอยากเข้ามามีส่วนร่วมหรือมีบทบาท อาทิ คณะกรรมการหมู่บ้าน ประชาสัมพันธ์เพิ่มช่องทางติดตามผลการดำเนินงานโดยใช้เสียงตามสาย เว็บไซต์ หรือช่องทางออนไลน์ โดยจัดทำเป็นขั้นตอนสถานการณ์ดำเนินงานในเรื่องนั้น ๆ เพื่อให้ประชาชนสามารถติดตามและประเมินผลได้ตลอดเวลา

4.2 การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา ควรจัดเวทีประชาคมชี้แจง แนวทางนโยบายของผู้บริหาร และจัดเวทีประชาคมเพื่อรับฟังปัญหาของประชาชนตามหมู่บ้านให้ประชาชนเดินทางได้สะดวกมากขึ้น ประสานงานร่วมกับฝ่ายปกครอง ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์เปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปรับปรุงและพัฒนา ทราบและเข้าถึงช่องทางการร้องเรียน แจ้งข้อมูลการใช้ระบบ E-Service เพื่อง่ายต่อการเข้าถึงทำให้ประชาชนกล้าแสดงความคิดเห็นได้มากขึ้น อาทิ ระบบสาธารณูปโภค ควรให้เจ้าหน้าที่ออกประชาสัมพันธ์ตามบ้านเวลาที่มีการประชุมประชาคม ปรับปรุงแผนการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ และนำจุดบกพร่องที่องค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำมองข้ามหรือยังไม่เห็นปัญหา เพื่อนำปัญหาเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงพัฒนา รวมถึงเมื่อจัดประชุมประชาคมแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำควรรวบรวมความคิดเห็นของประชาชนไปพัฒนาต่อยอดในการบริหารงานในองค์กร และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานที่ประชาชนเสนอมาในทุกช่องทาง เพื่อให้ประชาชนเห็นว่า องค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำใส่ใจและนำความคิดเห็นของประชาชนมาพัฒนาจริง

อภิปรายผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง แม้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน การกำหนดนโยบาย การวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมประเพณีวันสำคัญต่าง ๆ กิจกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เพราะประชาชนบางส่วนขาดช่องทางการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หรือการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล การบริหารจัดการองค์กรที่ดีควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานรวมถึงการบริหารงาน เพราะจะทำให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาได้อย่างทั่วถึง ตรงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่

1.1 ด้านการมีส่วนร่วมการวางแผน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาพบว่าการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินโครงการ/กิจกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของชุมชน อาจเป็นเพราะประชาชนยังประสบปัญหาในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ จึงเสนอแนวทางการดำเนินงานเพื่อตอบสนองกับความต้องการของประชาชน ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ยังควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการมากขึ้น ในขั้นตอนการวางแผน (Plan) เป็นส่วนสำคัญ การวางแผนที่ดีคือการกำหนดเป้าหมายสิ่งที่ประชาชนต้องการ มีการวางแผนอย่างรัดกุมสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสมของงานและเหตุการณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของพระวัชชัย สนธิธมโม (2561) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

1.2 ด้านการมีส่วนร่วมการปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ/กิจกรรมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ประเพณี อาจเป็นเพราะประชาชนยังให้ความสำคัญในกิจกรรม วันสงกรานต์ วันลอยกระทง องค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ ควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมของหน่วยงาน ผ่านการจูงใจให้ประชาชนอยากเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม หรือเข้ามามีบทบาทในการดำเนินงานของหน่วยงาน ทั้งนี้ เป็นการมีส่วนร่วมในการดำเนินการหรือการปฏิบัติให้ได้ตามแนวทางหรือแผนที่หน่วยงานกำหนดไว้ ผ่านการมีส่วนร่วมของประชาชน อาทิ คณะกรรมการหรือตัวแทนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรินทร์ โสภา, และสิทธิเดช สิริสุขะ (2558) ที่ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี ผลการศึกษาพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

1.3 ด้านการมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการสำรวจความพึงพอใจของประชาชน ต่อการบริหารงาน การดำเนินงาน อาทิ ระบบประปา ไฟฟ้าส่องสว่าง ถนนหมู่บ้าน เป็นต้น อาจเป็นเพราะประชาชนเห็นว่าโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ ระบบประปา ไฟฟ้าส่องสว่าง ถนนหมู่บ้าน เป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชน แสดงถึงความเจริญและความเป็นอยู่ของประชาชน สามารถเข้าถึงการดำเนินงานดังกล่าวได้ง่ายกว่าการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้งบประมาณ การตรวจสอบการดำเนินงาน องค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ ควรส่งเสริมให้มีช่องทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานได้มากขึ้น ผ่านช่องทางระบบออนไลน์ หรือจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชนในพื้นที่ การติดตามและประเมินผลหลังการดำเนินงานหรือโครงการต่าง ๆ จะทำให้หน่วยงานทราบผลการดำเนินงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ ประชาชนพึงพอใจมากน้อยเพียงใด สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรินทร์ โสภา, และสิทธิเดช สิริสุขะ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี ผลการศึกษาพบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

1.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา รายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ การมีส่วนร่วมประชุมประชาคมปรับปรุงแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ อาจเป็นเพราะประชาชนให้ความสำคัญในการปรับปรุงการดำเนินงาน เนื่องจากหน่วยงานมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร่วมประชุมประชาคมทุกปีอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ในการปรับปรุงแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ หน่วยงานควรมีช่องทางให้ ประชาชนเข้ามาเสนอแนวทางการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานของหน่วยงานหรือปรับปรุงการดำเนินงาน ของเจ้าหน้าที่

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล บางระกำ อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

2.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการองค์การบริหารจัดการของ องค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ ในภาพรวมแตกต่างกัน เนื่องจากประชาชนที่เป็นเพศชายมีส่วนร่วม ต่อการบริหารจัดการองค์การบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำมากกว่าเพศหญิง อาจเป็นเพราะเพศชายเป็นเสาหลักของครอบครัว ทำให้เข้าใจปัญหาถ้าแสดงความคิดเห็นหรือ ความต้องการ และแนวทางในการพัฒนาตำบลหรือหมู่บ้าน เพื่อความสะดวกสบายและการดำรงชีพ ของครอบครัว สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ เมียงชม (2558) พบว่า ประชาชนที่มีเพศ และอายุ ต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลตอนเจดีย์ ที่แตกต่างกันและสอดคล้อง กับงานวิจัยของ สุกุณา พัฒนเวช (2562) พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลทับยายเชียง แตกต่างกัน

2.2 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการองค์การบริหารจัดการ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ ในภาพรวมแตกต่างกัน ประชาชนที่มีอาชีพรับราชการหรือ รัฐวิสาหกิจมีส่วนร่วมมากกว่าอาชีพอื่น ๆ อาจเป็นเพราะอาชีพรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ เข้าใจใน บทบาทหน้าที่ของตนเองมากกว่าทั้งบริบทที่เป็นผู้ปฏิบัติและผู้รับบริการ จึงให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล รวมถึง มีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา อีกทั้งข้อจำกัดด้านเวลา บางอาชีพมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมขององค์การ บริหารส่วนตำบลบางระกำ ค่อนข้างน้อย เพราะผลวิจัยชี้ให้เห็นว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับราชการหรือ รัฐวิสาหกิจ มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ ในภาพรวมมากกว่าประชาชน ที่มีอาชีพรับจ้าง อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน อาชีพนักเรียนหรือนักศึกษา อาชีพธุรกิจส่วนตัว และอาชีพ อื่น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภชัย สมภักดี (2558) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหาร จัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลกำแพง พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการโดยรวมแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พลวุฒิ สะกิจ (2561) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วม ในการจัดทำบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองลำตาเสา พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วม ในการจัดทำบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองลำตาเสาแตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดอ่างทอง ประกอบด้วย

3.1 การมีส่วนร่วมติดตามและประเมินผล ควรส่งเสริมให้มีการประชุมประชาคมเพื่อติดตามประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ และควรจัดให้มีการจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชนจากการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ และพันธกิจของหน่วยงานมากนักน้อยเพียงใด การติดตามและประเมินผลหลังการดำเนินงานหรือโครงการต่าง ๆ จะทำให้หน่วยงานทราบผลการดำเนินงานหรือกิจกรรมเป็นไปตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ ประชาชนพึงพอใจมากนักน้อยเพียงใด เป็นการประเมินติดตามผลงานตามเป้าหมายของแผนงานที่ได้มีการกำหนดไว้

3.2 การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา เมื่อมีการประชุมประชาคมเพื่อให้ประชาชนเสนอความคิดเห็น แนวทางการปรับปรุงการดำเนินงาน องค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ ควรนำความคิดเห็นของประชาชนไปพัฒนาต่อยอดในการบริหารงานในองค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ และจัดทำเป็นรายงานผลการดำเนินงานที่ประชาชนเสนอมาในทุกช่องทางเพื่อให้ประชาชนเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ ใส่ใจและนำความคิดเห็นของประชาชนมาพัฒนาจริง การนำผลที่ได้มาทำการวิเคราะห์เพื่อพัฒนาแผนในการปรับปรุงต่อไป ในส่วนนี้ควรจะเสนอแนะปัญหาแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหาหรือการพัฒนาระบบที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นไป

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการศึกษา

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมให้มีการประชุมประชาคมเพื่อติดตามประเมินผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจของประชาชนเพื่อประเมินผลการดำเนินงาน และควรนำความคิดเห็นของประชาชนพัฒนาแนวการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่องและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเผยแพร่ให้ประชาชนได้ทราบข้อมูลในหลากหลายช่องทาง

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ควรส่งเสริมให้ประชาชนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ
2. ควรส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบริหารงานหรือการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ
3. ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการดำเนินงาน การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ

4. ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการนำเสนอข้อมูล เพื่อพัฒนาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ ในช่องทางที่หลากหลาย เช่น สายตรงนายก ช่องทางออนไลน์ เว็บไซต์ อีเมล เฟซบุ๊ก และไลน์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารจัดการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภทภายในเขตอำเภอหรือจังหวัด เพื่อให้ทราบข้อมูลที่หลากหลายและสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไข ปรับปรุง และเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เกียรติพงษ์ อุดมธนะธีระ. (2561). *PDCA Cycle/วงจรการควบคุมคุณภาพหรือวงจรเดมมิง (Deming Cycle)*. สืบค้น มกราคม 5, 2567, จาก <https://iok2u.com/article/innovation/pdca-cycle-deming-cycle>.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2552). *การมีส่วนร่วม ทฤษฎีและกระบวนการ* (พิมพ์ครั้งที่ 5). นนทบุรี: สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า.
- ประเดิม แพทย์รังสี. (2556). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น: ศึกษากรณีเทศบาลตำบลท่าหลวง อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี*. การค้นคว้าอิสระปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พระธวัชชัย สนธิธมโม (วรรณนาวัน). (2561) *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว*. การค้นคว้าอิสระปริญญาโท มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พลวุฒิ สะกิจ. (2561). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำบริการสาธารณะของเทศบาลเมืองลำตาเสา อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. การค้นคว้าอิสระปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- พัชรินทร์ โสภ, และสิทธิเดช สิริสุขะ. (2558). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรี*. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 8(1), 383 -397.
- วรารณณ์ เมียงชม. (2558). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนเจดีย์ อำเภอนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี*. การค้นคว้าอิสระปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ศจี สว่างอัมพร. (2566). *แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงบ้านแก้วฟ้า ตำบลแก้วฟ้า อำเภอบางซ้าย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. การค้นคว้าอิสระปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ศุภชัย สมภักดี. (2558). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบลกำแพง อำเภอกะชังวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สกุณา พัฒนเวช. (2562). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลพิมายเขียง อำเภอรามไพรม จังหวัดพิษณุโลก*. *วารสารวิทยาการจัดการคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*, 1(1), 45-58.

- สถาบันพระปกเกล้า. (ม.ป.ป.). *การปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. สืบค้น ธันวาคม 2, 2567, จาก http://wiki.kpi.ac.th/index.php?title=การปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย_พุทธศักราช_2560#.E0.B8.9A.E0.B8.A3.E0.B8.A3.E0.B8.93.E0.B8.B2..E0.B8.99..E0.B8.B8.E0.B8.81.E0.B8.A3.E0.B8.A1.
- สราวุธ สืบเพ็ชร. (2562). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลทะเลทรัพย์ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.). (ม.ป.ป.). *การบริหารงานภาครัฐแบบมีส่วนร่วม*. สืบค้น กุมภาพันธ์ 27, 2567, จาก <https://www.opdc.go.th/content/Mjc4Nw>.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (ม.ป.ป.). *การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. สืบค้น ธันวาคม 2, 2566, จาก https://web.parliament.go.th/assets/portals/1/files/002_การมีส่วนร่วมฯ.pdf.
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. (2566). *สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร (รายเดือน) ระบบสถิติทางการทะเบียน*. สืบค้น พฤศจิกายน 2, 2566, จาก <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth/#/mainpage>.
- องค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ. (2566). *รายงานผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566*. อ่างทอง: องค์การบริหารส่วนตำบลบางระกำ.
- อัครินทร์ แก่นจันทร์. (2562). *การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนสังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยโลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- Likert, R.A. (1932). *Technique for The Measurement to Attitude*. Archives Psychological.
- Yamane, Taro. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (3rd ed). New York: Harper and Row.

